

***Tertialrapport 2022 -
1. tertial***

~~~~~
SØNDRE LAND
KOMMUNE

Innhold

1. Rådmannens kommentar.....	3
1.1 Overordnede forhold.....	3
1.2 Jobbnærvær	4
1.3 Årsprognose økonomi.....	4
1.4 Handlingsrom	5
2. Status rammebetingelser og organisasjon.....	6
2.1 Rammebetingelser	6
2.2 Organisasjon	7
3. Status ledelse og felles	8
3.1 Mål og satsningsområder	8
3.2 Økonomi og nærvær	9
3.3 Organisatorisk og administrativ utvikling	12
3.4 Vedtak.....	12
4. Status barnehage	16
4.1 Status handlingsplan	16
4.2 Økonomi og nærvær	19
4.3 Delegerte vedtak.....	19
5. Status skole	20
5.1 Status handlingsplan	20
5.2 Økonomi og nærvær	21
5.3 Delegerte vedtak.....	22
6. Status mestring og velferd	23
6.1 Status handlingsplan	23
6.2 Økonomi og nærvær	24
6.3 Delegerte vedtak.....	26
7. Status lokalsamfunn	27
7.1 Status handlingsplan	27
7.2 Økonomi og nærvær	28
7.3 Delegerte vedtak.....	29
8. Status investeringer og endringer i investeringsbudsjettet	31
8.1 Status investeringer	31
8.2 Forslag til endringer.....	32

1. Rådmannens kommentar

Rådmannen legger med dette fram tertialrapport per 30. april 2022. Gjennom tertial- og årsrapporter skal administrasjonen gjøre rede for hvordan de kommunale oppgavene er løst innenfor rammene kommunestyret har vedtatt.

1.1 Overordnede forhold

Starten på året ble preget av at koronapandemien fremdeles var en utfordring. I januar uttalte WHO's Europa-direktør at vi hadde gått inn i en ny fase etter at omikron ble den dominerende varianten. Han uttalte videre at det var plausibelt at Europa beveget seg mot pandemiens slutfase. Heldigvis viste seg at han fikk rett. Selv om vi fremdeles opplever korona-sykdom i befolkningen og blant ansatte, er situasjonen en annen ved slutten enn ved begynnelsen av tertialet.

Perioden januar – april sett under ett, har vi hatt pandemirelatert fravær og merutgifter. Merutgiftene beløper seg til ca. 3 millioner kroner. At det har oppstått usikkerhet om kommunene vil få dekket slike utgifter, representerer derfor en reell økonomisk utfordring for Søndre Land kommune.

Som følge av krigen i Ukraina, ble anmodningen fra IMDI til Søndre Land kommune om mottak av flyktninger økt fra opprinnelig 12 til 65. Rådmannen er stolt av måten dette har vært håndtert. Igjen har vi fått synliggjort at ansatte og ledere evner å "kaste seg rundt" når situasjoner oppstår. Søndre Land kommune er derfor godt forberedt til å kunne ta imot flyktningene når de formodentlig kommer.

Kommunesektoren opplevde god skatteinntang på slutten av fjoråret. Dette var den vesentligste årsaken til generelt gode regnskapsresultat for 2021. Den gode skatteinntangen har fortsatt inn i 2022. For Søndre Land kommunes del innebærer dette at skatteanslaget er økt med 8 millioner kroner, og at anslaget for rammetilskudd er økt med 4 millioner kroner.

Anslaget for vertskommunetilskudd er økt med snaut 1,7 millioner kroner.

I finansmarkedene har første tertial vært preget av stor usikkerhet. Per 30. april har det vært en negativ avkastning på kommunens langsiktige plasseringer med kr 900 000. Dette er bekymringsfullt all den tid budsjettet for 2022 forutsetter en positiv avkastning på 13 millioner kroner. Erfaringer fra tidligere år viser at avkastningen kan variere mye gjennom året. Derfor velger rådmannen å anbefale at den opprinnelige budsjettforutsetningen opprettholdes.

Ved utgangen av første tertial var det ikke oppnådd enighet i lønnsoppgjøret for kommunal sektor. Når tertialrapporten skrives, er det imidlertid avklart at meklingen i oppgjøret endte med et anbefalt forslag med en ramme for årslønnsvekst på 3,84 %. Hva som blir kostnaden for Søndre Land kommune, er for tidlig å anslå.

Prisveksten i 2022 på en rekke varer og tjenester ligger an til å øke betydelig mer enn det som ble lagt til grunn ved budsjettbehandlingen i desember 2021.

Endelig var en av budsjettforutsetningene for 2022 at den kommunale deflatoren (vektet lønns- og prisvekst) i 2021 skulle bli på 3,0 %. I ettertid har det vist seg at den ble på 3,7 %. Dette innebærer at kommunalområdene i sine budsjetttrammer for 2022 har fått kompensert for lite for lønns- og prisvekst i 2021.

De tre nevnte forholdene knyttet til forventede merutgifter til lønn og priser, er årsaken til at rådmannen anbefaler at det avsettes 4 millioner kroner, utover det som allerede er avsatt, til dekning av lønnsoppjøret i 2022. Avsetningen vil i tilfelle bli på fellesområdet i budsjettet.

1.2 Jobbnærvær

Jobbnærværet første kvartal 2022 (87,7 %) er lavere enn i første kvartal 2021 (88,8 %). Nærværet har blitt påvirket av koronapandemien, både det som gjelder korttidsfravær, men også langtidsfravær. Det har vært krevende for ansatte å jobbe under strenge restriksjoner, og det har ført til en del slitasje.

1.3 Årsprognose økonomi

Budsjettet med avvik for første tertial er kommentert under de enkelte kommunalområdene. Årsprognosen for ordinær drift viser et avvik på 30,3 millioner kroner. Av dette utgjør 4 millioner kroner avsetning til dekning av merutgifter til lønn og priser, i all hovedsak for lite kompensert lønns- og prisvekst i 2021, jf. punkt 1.1. foran. Videre har kommunen i 1. tertial som nevnt hatt koronautgifter på ca. 3 millioner kroner som ikke er kompensert.

Som det vil framgå i det etterfølgende, er størstedelen av avviket i kommunalområde Mestring og velferd. Ved budsjettbehandlingen for 2022 ble budsjetttrammen for kommunalområdet betydelig redusert sammenlignet med framskrevet aktivitetsnivå i 2021. Samtidig fikk det allerede igangsatte prosjektet "Bærekraftige tjenester" omdefinert målet for fase 3 til å omfatte en gjennomgang av kommunalområdet. Gjennomgangen skulle ende ut med en beskrivelse av hvordan kommunalområdet kan driftes innenfor de økonomiske rammene for budsjett- og økonomiplanperioden 2022 – 2025. En sentral føring var at beskrivelsen skulle ha et langsiktig perspektiv med vektlegging av forebygging, tidlig innsats, tverrfaglighet, kvalitet og forsvarlighet. Fase 3 var forutsatt avsluttet innen påske 2022.

Rapporten fra fase 3 forelå til påske som forutsatt. Den vil bli lagt fram til politisk behandling, og det forutsettes at tiltak kan igangsettes fra høsten 2022. Rådmannen har forståelse for at det kan komme synspunkter på at tiltak burde kunne iverksettes raskere. I prosesser med omfattende omstillinger er det imidlertid nødvendig, både av hensyn til brukere og ansatte, å sikre forsvarlighet i alle faser. Dette handler også om å forholde seg til lover, forskrifter og avtaleverk.

I tillegg har det gjennom prosjektperioden, og i den daglige driften av tjenesten i første tertial, blitt avdekket ytterligere utfordringer som ikke var kjent da prosjektet ble startet opp. Til sammen gjør dette at det ikke vurderes som mulig å drifte kommunalområdet i 2022 innenfor vedtatt budsjetttramme.

Rådmannen beklager at vi nok et år har kommet i en slik situasjon. Samtidig vil rådmannen understreke at vi nå har en helt annen oversikt enn tidligere, og at det som et resultat av arbeidet i "Bærekraftige tjenester", vil være mulig å peke på konkrete innsparings- og omstillingstiltak. Oversikten innebærer imidlertid også at det kan bli nødvendig å vurdere om fordelingen av økonomiske rammer mellom kommunalområder må gjennomgås mer grundig enn tidligere. Det må også være villighet til å avsette tilstrekkelig med ressurser til å gjennomføre krevende omstillingstiltak. Erfaringer, også fra andre kommuner, tilsier at en ofte tar for lett på hvor ressurskrevende slike omstillinger er. Dette er tema som må følges opp i fortsettelsen, ikke minst i behandlingen av budsjett- og økonomiplan 2023 – 2026.

1.4 Handlingsrom

Til tross for en krevende driftsøkonomi, har rådmannen gjentatte ganger de senere årene understreket at Søndre Land kommune har solid økonomi. Det gjelder fremdeles. På kort sikt er det derfor ikke dramatisk å finansiere et overforbruk i drift med fondsmidler, slik rådmannen også denne gangen velger å gjøre. På lengre sikt er imidlertid ikke dette forsvarlig.

2. Status rammebetingelser og organisasjon

2.1 Rammebetingelser

Befolkningsutvikling første kvartal 2022

	1. kv 2022
Folketallet 1. januar 2022	5 535
Fødselsoverskudd	- 12
Nettoinnvandring	4
Nettoinnflytting	- 5
Folketilvekst	-13
Folketallet 1. april 2022	5 522

Økonomi

	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periode- budsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Års- budsjett 2022 (inkl endr)	Års- prognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
BARNEHAGE	22 889 079	23 331 328	-442 249	66 600 000	2,5 mill	21 779 140
SKOLE	25 156 825	23 224 792	1 932 034	61 500 000	Balanse	24 098 629
MESTRING OG VELFERD	76 636 943	67 313 461	9 323 482	187 100 000	20,7 mill	63 978 083
LOKAL- SAMFUNN	14 160 343	14 304 690	-144 347	34 670 000	1,6 mill	12 940 006
FELLES	1 219 952	200 000	1 019 952	7 700 000	4,0 mill	2 380 765
STAB OG STØTTE	10 152 965	9 498 231	654 734	26 200 000	Balanse	9 862 832
UTVIKLING	5 168 176	1 700 476	3 467 701	6 200 000	1,2 mill	2 435 595
RÅDMANNS- GRUPPE	2 386 320	2 425 208	-38 888	6 700 000	0,3 mill	2 181 097
POLITISK LEDELSE	900 246	1 163 091	-262 845	4 500 000	Balanse	1 208 914
SUM ORDINÆR DRIFT	158 670 850	143 161 276	15 509 574	401 170 000	30,3 mill	140 865 060

	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periode- budsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Års-budsjett 2022 (inkl endr)	Års- prognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
SKATTER OG RAMME- TILSKUDD	-147 168 110	-145 996 600	-1 171 510	-428 700 000	-13,7 mill	-144 195 214
RENTER OG FINANS	11 927 720	10 305 333	1 622 386	27 530 000	-16,6 mill	16 0950 72
SUM TOTALT	-135 240 390	-135 691 267	450 877	-401 170 000	Balanse	-128 100 141

Prognosen pr 30.04 viser et merforbruk i 2022 på ca 30 mill. innenfor ordinær drift, målt mot gjeldende budsjett. Dette er planlagt å bli dekket opp av 12 mill. i økte skatt og rammetilskudd, 1,7 mill. i økt vertskommunetilskudd, samt ved å bruke 16,6 mill. av kommunens disposisjonsfond.

For mer utfyllende informasjon om økonomi henvises det til de respektive kommunalområders egne kapitler i dokumentet.

2.2 Organisasjon

Nærvær pr kommunalområde og totalt

	1. kv 2022	1. kv 2021	1. kv 2020
BARNEHAGE	88,2%	87,1%	87,4%
SKOLE	87,7%	92,5%	88,8%
MESTRING OG VELFERD	87,1%	87,7%	88,2%
LOKALSAMFUNN	87,6%	95,1%	92,8%
STAB OG STØTTE	90,4%	93,4%	88,9%
UTVIKLING	81,0%	100%	96,2%
RÅDMANNSGRUPPE	97,2%	100%	100%
TOTALT 1. kvartal:	87,7%	88,2%	89,0%

Tabellen viser en økning av sykefraværet, noe som i stor grad skyldes Koronapandemien.

For mer utfyllende informasjon om jobbnærvær henvises det til de respektive kommunalområders egne kapitler i dokumentet.

3. Status ledelse og felles

3.1 Mål og satsningsområder

Her beskrives status for de områdene som er angitt i kapittel 4.2 *overordnet samfunnsutvikling* i den vedtatte handlingsplanen.

Sentrumsprosjektet

Sentrumsprosjektets konseptfase ble avsluttet våren 2022. Arbeidet med å planlegge gjennomføringsfasen er i gang.

Boligutvikling

På Karolinelunden er de første boligene tatt i bruk.

På Grettejordet har det vært jobbet med en plan for overvannshåndtering. Forhåpentligvis vil Nordbolig kunne sende inn forslaget til reguleringsplan tidlig på høsten 2022.

Kråkvika

Arbeidet med områderegeringsplan i Kråkvika er satt på vent på grunn av stor arbeidsmengde i Arealavdelingen.

Tursti på Valdresbanen

Stortinget sluttet seg i juni 2021 til forslag fra Samferdselsdepartementet om å frigjøre banelegemet på Valdresbanen til andre formål. Det pågår for tiden en prosess med sikte på å finansiere og bemanne et etterbruksprosjekt.

Trafikksikkerheten Søndre Land idrettspark

Saken er stilt i bero til etterbruken av Valdresbanen er nærmere avklart.

Bredbånd

Følgende tabell viser status i bredbåndsutbyggingen

Område	Leverandør	Status
Landåsbygda	Eidsiva bredbånd	Utbyggingsprosjekt startet. Ferdig desember 2022
Skjeskroken	Eidsiva bredbånd	Utbyggingsprosjekt startet. Ferdig juni 2022
Vestsida Nord	Telenor	Utbyggingsprosjekt startet. Ferdig januar 2023
Vestsida Sør	Telenor	Utbyggingsprosjekt startet. Ferdig januar 2023
Nordre Østbygda	Eidsiva	Under planlegging. Ferdig 4. kvartal 2023
Bergegarda	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 2.kvartal 2023
Hov Øst	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 1.kvartal 2023
Halmrast – Enger	Telenor	Utbyggingsprosjekt startet. Ferdig 4.kvartal 2022
Fluberg – Hov	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 1.kvartal 2023
Trevatn	Eidsiva bredbånd	Under planlegging. Ferdig utbygd 4.kvartal 2022

I tillegg til bredbåndprosjektene i tabellen ovenfor, har administrasjonen dialog med Telenor om etablering av 2 nye master. Disse vil både gi bedre mobildekning og gi grunnlag for mobilbasert bredbånd i kommunen.

Folkehelse

Oppfølgingen av Folkehelse Søndre Land 2025 skjer gjennom de tverrfaglige nettverkene og flere ulike prosjekter og aktiviteter. Nærmere informasjon om de enkelte prosjektene er lagt inn under statusrapporten for de enkelte kommunalområdene.

Næringsutvikling

Planarbeid knyttet til næringsarealet på Hasvalsætra, reguleringsplan Hovlandsvegen og dialogen med Energeia A/S om solkraftverk har vært de største prosjektene innen næringsutvikling våren 2022.

Kultur og frivillighet

Kommunal frivilligmelding ble vedtatt i 2021. Det er arbeidet med å revidere kommunens retningslinjer for kulturmidler. Retningslinjene legges frem for politisk behandling i mai 2022. For første gang i historien skal Søndre Land kommune dele ut frivilligpris, og kulturprisen er blitt revitalisert. Tildeling av prisene er planlagt i juni 2022.

Natur, klima og energi

Søndre Land kommune ble i 2020 innvilget klimasatmidler fra Miljødirektoratet på kr. 1 000 000.-. Midlene skal brukes til følgende tiltak:

- Utarbeide en strategisk plattform for omstilling til lavutslippssamfunnet
- Utrede klimavennlige løsninger som en del av reguleringsplanene for Klinkenbergtoppen og Hov sentrum
- Samfunnsdugnad for omstilling til lavutslippssamfunnet
- Økt kompetanse på klimavennlig samfunnsutvikling i kommunestyret

Arbeidet pågår, selv om det er noe forsinket grunnet kapasitet.

3.2 Økonomi og nærvær

FELLES	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periode- budsjett pr 1. tertil 2022	Avvik	Års- budsjett 2022 (inkl endr)	Års- prognose 2022	Regnskap 1.tertil 2021
Totalt felles	1 219 952	200 000	1 019 952	7 700 000	4,0 mill	2 380 765

Fellesutgifter er et område hvor ulike felleskostnader for Søndre Land kommune blir utgiftsført. Disse felleskostnadene forventes å være noe høyere enn budsjettet.

I 2020 ble pensjonsfondet i KLP tilført en ekstraordinær tilbakeføring på ca 30 mill som følge av at avsetningskravet til framtidige alderspensjoner ble redusert. Dette kan kun brukes til å betale pensjonspremie. Vi har valgt å fordele dette over 5 år. Dette vil da gi utslag på avregningen på slutten av året, men foreløpig for tidlig å si hvor stort dette beløpet vil bli. Dette vil samtidig påvirke premieavviket, se under.

I budsjettet til fellesområdet ligger det også en avsetning på 6 mill kroner til årets lønnsoppgjør. Dette kan vise seg å være for lavt, da årets lønnsoppgjør ser ut for å bli høyere enn det budsjettet har lagt opp til.

Basert på disse forhold vurderes det en årsprognose på 4 mill i merforbruk i år.

PREMIEAVVIK	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periodebudsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Årsbudsjett 2022 (inkl endr)	Årsprognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
Totalt felles	0	0	0	0	Balanse	0

Premieavviket er forskjellen mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad hvert år. Dette er en periodisering som blir motregnet neste år. Premieavviket må også sees i sammenheng med pensjonsavregningen ved årets slutt. Det er for tidlig å si noe om nettovirkning på premieavvik og pensjonsavregningen, og gir derfor ingen prognose på dette foreløpig. Det vil komme en prognose fra KLP i september som legges til grunn ved neste tertialrapportering.

STAB OG STØTTE	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periodebudsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Årsbudsjett 2022 (inkl endr)	Årsprognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
Totalt stab og støtte	10 152 965	9 498 231	654 734	26 200 000	Balanse	9 862 832

De siste to årene har stab og støtte hatt merforbruk. I tillegg til er budsjetttrammene for 2022 redusert. Det jobbes med om omstillingsplan. I løpet av 2022 skal det reduseres med 2 årsverk i avdelingen. Nedtrekket i antall stillinger vil ikke ha helårseffekt.

Koronapandemien har medført økte utgifter, spesielt innen IKT. Dette fordi det er tilrettelagt for mer bruk av hjemmekontor og digitale møter.

Økt digitalisering innebærer også økte utgifter til programvare og lisenser. Disse utgiftene belastes i stor grad stab og støtte.

Endelig medfører økt fokus på datasikkerhet, ikke minst som følge av dataangrepet på Østre Toten kommune i 2021, kostnader utover det budsjettet i utgangspunktet gir rom for.

Kommunes utgifter til lærlinger har økt de senere årene. Dette henger blant annet sammen med overordnet organisering av lærlingeordningen. Søndre Land kommune har hatt en betydelig økning i antall lærlinger, i tillegg er det flere typer lærlingeordninger vi har deltagere i.

UTVIKLING	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periodebudsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Årsbudsjett 2022 (inkl endr)	Årsprognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
Totalt utvikling	5 168 176	1 700 476	3 467 701	6 200 000	1,2 mill	2 435 595

Utviklingsenheten kan få et merforbruk for året som helhet på omkring kr. 1,2 mill. Overskridelsen er knyttet til regionale partnerskapsmidler, det regionale næringsprogrammet, medlemskapet i Visit Innlandet og noe merforbruk på lønn.

RÅDMANNSGRUPPE	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periodebudsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Årsbudsjett 2022 (inkl endr)	Årsprognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
Totalt rådmannsgruppe	2 386 320	2 425 208	-38 888	6 700 000	0,3 mill	2 181 097

Kommunestyret vedtok i møte 31. Januar 2022 å bevilge kr 300 000 til videreføring av tiltaket PIT STOP Kråkvika i regi av Sølve AS. Av vedtaket framgår at en skulle komme tilbake til finansieringen i forbindelse med tertialrapporten per 30.04.22. Bevilgningen foreslås nå budsjettert under rådmannsgruppa og finansiert som en del av den helhetlige finansieringen av innmeldte avvik. Sett bort fra bevilgningen til PIT STOP Kråkvika, forventes rådmannsgruppa å gå i balanse i forhold til budsjett.

POLITISK LEDELSE	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periodebudsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Årsbudsjett 2022 (inkl endr)	Årsprognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
Totalt politisk ledelse	900 246	1 163 091	-262 845	4 500 000	Balanse	1 208 914

Regnskapsmessig mindreforbruk sammenlignet med periodisert budsjett. Noe usikkerhet knyttet til møtegodtgjøring som ikke er regnskapsført enda.

3.3 Organisatorisk og administrativ utvikling

Nedenfor følger en statusoppdatering på handlingsplanen 2022 – 2024, kapittel 1.4.7

“Stolte sammen samlinger”

Som en videreføring av “stolte sammen samlinger”, har alle ledere og alle avdelinger vært involvert i en prosess våren 2022 med å utarbeide et felles policydokument for kommunen. Policydokumentet vil erstatte gjeldende arbeidsgiverstrategi.

Interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen

Viljeserklæringen og håndbok for interkommunalt samarbeid er fulgt opp våren 2022 gjennom at det pågår et arbeid for å identifisere samarbeidstemaer.

3.4 Vedtak

Delegerte vedtak:	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Startlån og tilskudd	14	3	11	

Nedenfor redegjøres det kort for status i politiske vedtak som er under oppfølging av administrasjonen. Oversikten er ikke uttømmende, men det er gjort et utvalg av større saker. Når det gjelder status investeringsprosjekter henvises det til eget kapittel for investeringer.

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
KST 26/19	Hovedprosjekt Søndre Land i møte med framtida	Strategi 1 – kommuneplanens samfunnsdel: Kommuneplanens samfunnsdel er lagt ut til offentlig ettersyn. Det tas sikte på sluttbehandling i kommunestyre høsten 2022 Strategi 2 – administrativ organisering: Ny organisering på plass 1. mars 2020. De tverrfaglige nettverkene er etablert. Strategi 3 – budsjettprosessen: Lagt til grunn i budsjett- og økonomiplanprosessen 2022-2025. Strategi 4 – videreføring og samordning av prosjekter og prosesser: Lederutviklingsprogram 2021 (med invitert formannskap og tillitsvalgte) med tema prosjektstyring og gevinstrealisering. Revidert modell for prosjektstyring ble vedtatt i 2021.
KST 93/20	Bosetting av flyktninger 2021-2025	Bosette inntil 20 personer hvert år i perioden. Det er gitt tilsagn om 65 bosettinger for 2022. Til nå i år er det bosatt fem personer i kommunen.
KST 2/21	Opprettelse av frivilligpris - ildsjelpris	Er vedtatt med retningslinjer. Planlagt utdeling juni 2022.
KST 13/21	Opprettelse reetablering av kulturpris	Er vedtatt med retningslinjer. Planlagt utdeling juni 2022.
KST 14/21	Opprettelse av kulturstipend	Ordningen er etablert og blir lyst årlig.
FSK 22/21	Godkjenning av prosjektplan for konseptfasen sentrumsprosjektet	I møte 25. April 2022 sluttet kommunestyret seg til konsept for Hov sentrum. Prosessen med å planlegge gjennomføringsfasen er igangsatt.
KST 25/21	Spredningskonferanse om folkehelse – forslag fra Søndre Land Senterparti og Søndre Land Arbeiderparti	Pandemien gjorde det umulig å følge opp som forutsatt. Tanken om konferanse må løftes opp på nytt for å vurdere aktualiteten.
KST 28/21	Bærekraftig reisemålsutvikling – Visit Innlandet	Saken er fulgt opp. Næringsrådgiveren er kommunens kontaktperson overfor Visit Innlandet.
KST 32/21	Opprettelse av eierskapssekretariat i Gjøvik-regionen	Alle kommuner i Gjøvikregionen, med unntak av Nordre Land, har vedtatt å slutte seg til sekretariatet. Videre oppfølging ligger nå i Gjøvik kommune.
KST 50/21	Bevilgning av midler til planarbeid Hasvaldsætra næringsområde	Arbeidet med planarbeidet i henhold til fastsatt planprogram for områderegeringsplan Hasvaldsætra næringsområde pågår. Forventes fremlagt politisk behandling høsten 2022.

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
KST 54/21	Interkommunalt samarbeid i Gjøvik - regionen	Håndbok og viljeserklæring vedtatt i alle kommuner. Prosess med identifisering av aktuelle samarbeidsområder pågår.
KST 78/21	Handlings- og økonomiplan 2022-2025	<u>Vikarpool</u> Arbeidet med å opprette vikarpool har startet opp etter påske som planlagt i kommunalområdet Mestring og velferd. Det er planlagt i drift fra høsten 2022. <u>Heltid</u> Arbeidsgruppe bestående av avdelingsledere, tillitsvalgte og ordfører har jobbet med temaet. Ønsker blant annet å teste ut 12-timers vakter på helg i én eller flere boliger i tilrettelagte tjenester. Årsturnus er også et tema for arbeidsgruppa. Det er gjennomført spørreundersøkelse blant ansatte for å avklare om de kunne tenke seg å jobbe flere helger i året for å få økt stilling. Flere var positive til dette. Arbeidsgruppa har nå tatt pause i arbeidet i påvente av behandlingen av rapporten fra "Bærekraftige tjenester". <u>Kommunal maskinpark</u> Bedre utnyttelse av maskinparken er spilt inn som mulig samarbeidsområde i Gjøvikregionen. Forventes avklart i løpet av 2. tertial om det blir et regionalt samarbeidsområde. <u>Flyktningetjenesten</u> Driftsrammen er redusert med 600 000 kr. Flyktningetjenestens videre drift er helt avhengig av nye flyktninger til kommunen. Kommunen har imidlertid blitt (på grunn av Ukraina-krigen) anmodet om å bosette hele 65 flyktninger i 2022, mot opprinnelig 12 personer. Det er til nå bosatt 5 personer i år. <u>Profilering og bolyst</u> Sak om bruk av budsjettmidler til profilering og bolyst ble behandlet i formannskapet i mars 2022. Vedtaket innebar at det utgis ett nummer av Bolystmagasinet i 2022. Det ble videre vist til et pågående arbeid med å revidere kommunikasjonsstrategien. <u>Vestsida barnehage – lokalene</u> Så langt i år har det ikke vært mulig å prioritere arbeid med framtidig bruk av lokalene. Forhåpentligvis vil dette være mulig over sommerferien.

Saksnr KST/FSK	Emne/ tittel	Status
		<u>Barnevern</u> Rammekutt gjennomført som forutsatt. Se imidlertid varslet budsjettavvik som følge av økte tiltaksutgifter. <u>Reduksjon av budsjettet i utviklingsenheten</u> Aktiviteten i utviklingsenheten er forsøkt tatt ned gjennom å redusere driftsutgifter. Største delen av driftsbudsjettet for utviklingsenheten er imidlertid knyttet til deltakelse i regionale fora (regionale utviklingsmidler, næringslivsprogrammet og Visit Innlandet). Utgiftene på disse områdene er bundet av regionale avtaler. <u>Feriestengte barnehager</u> Kartleggingen av barnas sommerferie ble sendt ut som vanlig med svarfrist 20.02. Det ble i den sammenheng informert om de tre feriestengte sommerukene, og at et evt. tilbud om barnepass de stengte ukene var under utredning. Den enkelte barnehage informerte ut til sine samarbeidsutvalg/foreldreråd om endringer i barnehagetilbudet på sommeren. Henvendelse gikk ut til alle foreldre/foresatte i starten av mai der det inviteres til at de med behov for barnepass de stengte ukene skal ta kontakt med styrer. Da det pr. 19.05 ikke var meldt inn noe behov ble det gitt informasjon via sms til alle foreldre at det ligger ann til at det ikke blir gitt noe tilbud om barnepass uke 29, 30 og 31.
KST 05/22	Ny hovedvannledning fra Hov til Fall	Arbeidet er startet opp og planlagt ferdig til høsten 2022.
KST 07/22	Etablering av «dagsturhytta Innlandet» i Søndre Land	Kommunestyret har vedtatt å takke nei til invitasjonen angående etablering av Dagsturhytta Innlandet. I stedet skal kommunen benytte inntil 0,1 mill til opprustning av hytte /hytter som Søndre Land Kommune har i sin eie, som da kan disponeres som utleie/dagsturhytte for lokalbefolkningen i Søndre Land. Arbeidet har ikke startet opp.

For øvrig henvises til beskrivelse av satsningsområder i de respektive kommunalområder og status investeringsprosjekter.

4. Status barnehage

4.1 Status handlingsplan

Kommunalområdet barnehage skal følge opp målet med en kommune som er attraktiv for unge familier i etableringsfasen. Kommunalområdet skal gi tjenester av høy kvalitet innenfor barnehage og helsesykepleiertjenesten.

Barnehagetjenesten

Kommunen som barnehagemyndighet skal sikre et helhetlig barnehagetilbud av god kvalitet i tråd med nasjonale føringer som er tilpasset lokale behov. Barnehagetjenesten skal bidra til den gode starten som fremmer barns trivsel, lek og læring. En barnehage med god kvalitet krever kompetente ledere og faglig reflekterte voksne.

Barnehagens overordnede mål er styrende for vårt utviklingsarbeid og satsningsområder. Pandemien har satt sine begrensninger, men framdriften er sikret innenfor kommunalrådets utviklingsarbeider i 1.kvartal. Læringsmiljøprosjektet (LMP) har med sine eksterne veiledere har gitt personalet ny innsikt og kompetanse for å kunne sikre barna et trygt og godt barnehagemiljø. Dette sees i nær sammenheng med videreutviklingen av COS/trygghets sirkelen. "Plan for et trygt og godt barnehagemiljø i Søndre Land" er nå ferdigstilt og vil bli et viktig styringsdokument for personalet. Det er også et mål at planen skal være informativ og støttende inn mot foreldregruppa slik at vi lettere kan samarbeide om barnas grunnleggende behov for en trygg og god barnehagehverdag.

Utdanningsdirektoratets kompetansestrategi er bakgrunnen for Søndre Land sin deltakelse i Regional kompetanse for barnehage (ReKomp). I nært samarbeid med Statsforvalteren og Høgskolen i Innlandet er kompetansehevingen rettet mot pedagogiske ledere og styrere for å styrke den enkelte barnehage til å lede eget utviklingsarbeid. De digitale samlingene samt mellomarbeid har hatt noe begrenset deltakelse grunnet pandemi og de fravær utfordringene dette har ført til.

Nettverket for tidlig innsats og forebygging har 1. tertial jobbet med evaluering og justering av «tverrfaglig drøftingsteam». Etablering av fast deltakelse fra BUP og barnevern har vært en prioritert oppgave i perioden. Overgang barnehage - skole har ferdigstilt en revidert overgangsplan der det prioriteres å samarbeide om skoleansatte som tilbringer tid i barnehagen og ansatte fra barnehagen som blir med over i kortere perioder på skolen ved skolestart. Faste kontaktmøter der PPT og helsesykepleier kommer til barnehagen har vært en prioritert oppgave innenfor den krevende fraværssituasjonen 1. tertial.

Familiebasen startet opp i januar. Tilbudet har sitt tilholdssted i tidligere eldresenteret, og er en omdisponering av ressurser fra hjemveileder og spesialpedagogiske støttetjenester. Det er nå avklart at familiebasen blir underlagt helsesykepleiertjenesten med avdelingsleder som fagansvarlig. Det legges planer for at familiebasens lokaler kan bli en møteplass også for andre tjenester innenfor helsestasjonen, psykisk helse, fysio/ergo, NAV og barnevern.

Barnevernsreformen/oppvekstreformen trådte i kraft 01.01.22. Reformen gir mer ansvar til kommunene, og hensikten er å styrke det forebyggende arbeidet innenfor hele oppvekstsektoren. I denne sammenheng har det blitt gjennomført informasjonsmøte med den fagansvarlig i barnevernet samt orientering fra barnevernets advokat. 50 tilhørere, tverrfaglig representert fra Søndre Land kommune, fikk nyttig informasjon og en bekreftelse på at vi har gjennomført viktige systemendringer og vektlagt sentrale faglige satsningsområder for å kunne møte reformen på en best mulig måte. Innenfor 1. tertial er en sammensatt gruppe fra barnehage, skole og psykisk helse startet på kurs ang traume - sensitivt arbeid initiert av barnevernet. Kompetanseheving innenfor foreldreveiledning er også startet opp i 1. tertial.

Barnehageopptaket

Hovedopptaket for barnehager ble gjennomført i mars med noe lavere søkerfall også i år. Vestsida barnehage avvikles f.o.m 01.08.22 og var ikke et søkealternativ. Alle søkere fikk tildelt plass i den barnehagen de hadde på første prioritet, med noen få unntak som fikk tildelt etter andre prioritet. Hov, Trevatn og Montessori har fylt opp alle sine plasser. Det er noen få ledige plasser i Grettegutua. Svingen har flere ledige plasser, som er til disposisjon jf. løpende opptak og varslet behov for barnehageplasser til flyktningbarn fra Ukraina.

Helsesykepleiertjenesten

Tverrfaglighet og samarbeid mellom ulike instanser er en viktig forutsetning for å kunne gi god og tidlig innsats til barna med sine familier. Helsesykepleiertjenesten har en sentral plass i dette arbeidet gjennom helsestasjon- og skolehelsetjenesten. 1 tertial har vært preget av pandemirelaterte oppgaver. Arbeidssituasjonen har dermed vært krevende da det også har vært et økende behov innenfor skolehelsetjenesten.

Fellestjenester

Spesialpedagogiske tjenester for barnehage og logopedtjenesten har en viktig rolle i forhold til den tidlige innsatsen. I tillegg til de ordinære tjenestene fra logoped og spesialpedagog er veiledning og kursing av personalet en prioritert oppgave. I 1. tertial er det igangsatt en pilot innenfor "COS – fordypning barnehage". Spesialpedagog støttetjenester har koordineringsansvaret for samarbeidsmøter for de tre nytilsatte spesialpedagogene i barnehage.

Barnevern og tilfynsførerordning

Status mottak og vakt

Gjøvik og Land barneverntjeneste mottok 171 meldinger i første tertial. Det er en nedgang på 160 meldinger fra samme periode i 2021. At antallet var så høyt forrige år, skyldes mest sannsynlig koronatiltakene i samfunnet.

Status undersøkelse

Det er en nedgang i antall undersøkelser, men det er helt klart en økning i alvorlighet og kompleksitet i sakene. Det har vært en økning i undersøkelser i forhold til ufødt/nyfødte barn, antall saker som omhandler mistanke om vold eller seksuelle oppgaver.

Antall fristbrudd er for høyt, til sammen 22 saker over 3 mnd frist, 6 av sakene ble avsluttet over en mnd etter frist, de resterende ble avsluttet mindre enn en mnd etter frist. Grunnen til fristbrudd er noe varierende, det har vært sykefravær og koronarelatert fravær hos ansatte som har medført

forsinkelser i undersøkelsene, et høyt antall meldinger som omhandler vold og overgrep krever høy prioritet og rask håndtering som igjen forsinker andre undersøkelser med annen type bekymring.

Status tiltak

På samme tidspunkt i 2021 hadde vi totalt 183 barn med aktive hjelpetiltak, sammenlignet med dagens bilde på totalt 179 barn er dette tallet relativt stabilt.

Status plassering og ettervern

Antall ungdom med ettervern har økt noe grunnet mulighet for å ha ettervern frem til fylt 25 år. Vi opplever at ungdommene har god nytte av ettervern, og det er få som ønsker å avslutte før tiden og få som takker nei til ettervern ved fylte 18 år. Antall ungdommer som fortsetter å bo i fosterhjemmet gjennom hele videregående er noe nedadgående, da flere av forskjellige grunner ønsker å flytte ut på hybel før fullført. Barnevernet bistår da med økonomisk støtte til hybel og livsopphold gjennom videregående i henhold til foreldres oppfostringsplikt. Vi opplever at mange av ungdommene har forholdsvis store behov for støtte frem mot en selvstendig voksentilværelse.

Status fosterhjemstilsyn

Tilsynsordningen gjennomførte 153 tilsynsbesøk i 1.kvartal 2022.

76 tilsyn er fakturert andre kommuner. Nordre Land 3 tilsynsbesøk, Søndre Land 5 tilsynsbesøk og Gjøvik 32 tilsynsbesøk.

Fravær

Fraværsprosent for 1 tertial er 13,52%. Tjenesten har over tid vært preget av høyt langtidsfravær. Barnevernstjenesten deltar i Gjøvik kommunes nærværsprosjekt og følger opp den enkelte sykemeldte. Det er også etablert et samarbeid med HR, HMS/IA og hovedverneombud for å vurdere ytterligere tiltak i sykefraværsoppfølgingen.

Økonomi

På bakgrunn av driften 1. tertial er det et estimert merforbruk for Gjøvik og Land barneverntjeneste. Årsprognosen viser et forventet merforbruk på 2 420 000. Merforbruket er knyttet til kjøp fra staten og sakkyndige samt noe mer utgifter til lønn besøkshjem.

Oppfølgingspunkter

Gjøvik og Land Barneverntjeneste har over en to- års periode fulgt Buf-dirs veiledningsprogram, der tema er systematisert samarbeid og forsvarlig tjenesteproduksjon i alle 3 kommuner, forberedelse til barnevernsreformen samt intern prosess knyttet til kommunikasjon og medvirkning. Programmet hadde sin avslutning innenfor 1. tertial, og det oppleves som om dette har vært et viktig bidra inn i det interkommunale samarbeidet og en sentral støtte i det kvalitetshevende arbeidet i barnevernstjenesten. Innenfor 1. tertial er det i Samarbeidsrådet vedtatt at det skal foretas en ekstern tjenesteanalyse av Gjøvik og Land barneverntjeneste med mål om oppstart vårhalvåret 2022.

4.2 Økonomi og nærvær

Økonomi

	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periode- budsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Års- budsjett 2022 (inkl endr)	Års- prognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
Totalt	22 889 079	23 331 328	-442 249	66 600 000	2,5 mill	21 779 140

Basert på status etter 1. tertial tilsier årsprognosen et forventet merforbruk på 2,5 mill kroner i 2022. Gjøvik og Land barnevern har meldt et estimert merforbruk på 2,420. Inntak av barn med rett til barnehageplass jfr. lokale vedtekter utløser noe økt bemanning innenfor barnehage.

Kommunalområdet jobber målrettet med omstillingsarbeid som over tid skal gi oss en gevinstrealisering. Kompetanseheving med mål om en bedre tjeneste i kombinasjon med tverrfaglig samarbeid skal føre til kvalitativt gode og kostnadseffektive tjenester. Hovedfokus for alt arbeid er tidlig innsats.

Nærvær

	Mål 2022	1.kvartal 2022	1. kvartal 2021	1. kvartal 2020
Totalt	92,5	88,2	87,1	87,4

Flere avdelinger har hatt utfordringer med høyt sykefravær. Innenfor 1. tertial har mange ansatte vært smittet av Covid-19, eller vært i en testsituasjon grunnet forkjølelse som har ført til fravær. I perioder har sykefraværet vært så høyt at deler av barnehagedriften har vært redusert med innskrenkede åpningstider og enkeltdager med stengte avdelinger. Arbeidsbelastningen har vært høy og ekstra krevende da det har vært lite tilgang på vikarer.

4.3 Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Spesialpedagogisk hjelp barnehagene	6	6	0	Barnehagelovens § 31
Styrket barnehagetilbud	1	1	0	Barnehagelovens § 37

5. Status skole

5.1 Status handlingsplan

I kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplanen for perioden 2022-2025, uttrykkes følgende mål for kommunalområde skole:

Kommunens elever skal ligge på et landsgjennomsnitt målt i resultater på nasjonale prøver og grunnskolepoeng

Resultatene fra nasjonale prøver høsten 2021 viste et noe svakere resultat for årets 5. trinns elever, enn forrige skoleår - og noe under landsgjennomsnittet i både lesing, regning og engelsk. For 8.- og 9. trinn ligger resultatet omkring landsgjennomsnittet i lesing og engelsk, og noe under i regning. Grunnskolepoengene fra 2021 lå også noe under landsgjennomsnittet (40,5 poeng mot 43,3 nasjonalt).

Redusere andelen elever som scorer under kritisk grense på kartleggingsprøver og ligger lavt på de laveste mestringsnivåene på nasjonale prøver, og ha et godt skolemiljø

Det er bekymringsfullt at en for stor andel av elevene i nasjonale prøver i 5.- og 8. trinn oppnår resultater på laveste mestringsnivå.

Elevundersøkelsen for 2021 viser ellers gledelig framgang i forhold til antall elever som opplever mobbing i skolen, men fortsatt er det for mange av våre elever som opplever mobbing og krenkelser i sin skolehverdag.

Hovedtiltak som er iverksatt for måloppnåelse:

- Innføringen av fagfornyelsen i skolen, overordnet del
- Implementering av kommunal plan for trygt og godt skolemiljø
- Deltakelse i regionale kompetansetiltak ("Dekomp" og "Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende opplæring")
- Revidering og videreutvikling av skolenes begynneropplæring i 1.- og 2. klasse
- Videre implementeringen av COS
- Økt tverrfaglig samarbeid (bla. videreutvikle nettverk og drøftingsteam)
- Igangsetting av programmet "Trygg Oppvekst" i barneskole og ungdomsskole

Det prioriteres et særskilt fokus på den tidlige innsatsen rettet mot lesing og leseopplæring, som et hovedtiltak for å gi elevene enda bedre forutsetninger for faglig mestring.

Øke gjennomføringsgraden i videregående skole. Minst 75% av de som går ut av ungdomsskolen skal ha fullført videregående skole med bestått i alle fag innen fem år etter avsluttet ungdomsskole

75,8% av elevene fra 2014-kullet gjennomførte videregående skole innen fem år etter oppstart (seks år for elever på yrkesfag). Dette er en framgang fra foregående kull (63,8% for 2013-kullet).

Skolene i Søndre Land skal innen 2024 oppfylle opplæringslovens krav til undervisningskompetanse hos alle fast ansatte lærere.

Den statlige satsingen «Kompetanse for kvalitet» har bidratt til en stor dugnad for etter- og videreutdanning av våre lærere. Til nå har ca. 40 lærere i kommunen tatt videreutdanning innenfor denne ordningen.

Flyktingetjenesten skal bidra til en god integrering av bosatte flyktninger i tråd med introduksjonsloven

Flyktingekonsulentene koordinerer bosetting og integrering av innvandrere. Etter et rekordhøyt antall bosettinger i 2017 er det i 2018 og 2019 kun tatt i mot et fåtall nye flyktninger. For 2020 ble det bosatt seks flyktninger, mens åtte personer ble bosatt i 2021. Til tross for lavt antall bosettinger de senere årene, er aktiviteten fortsatt høy knyttet til oppfølging av deltakere i introduksjonsprogrammet inkludert voksenopplæring.

Tilsagnet for 2022 er 65 bosettinger. I løpet av første tertial er det kun bosatt 5 personer. Det forventes derfor mange bosettinger etter sommerferien. For å oppnå økonomisk balanse i kommunalområdet i 2022, må det skje om lag 40 bosettinger.

75% av deltakerne i introduksjonsprogrammet skal gå videre til arbeid eller utdanning etter endt program

I 2021 formidlet vi 70 % av introduksjonsdeltakerne til arbeid og/eller utdanning og i tillegg fortsatte flere på grunnskolen.

Voksenopplæring: Den ordinære opplæringen skal bidra til at elevene fullfører og består grunnskolen

Fra 01.01.2021 fikk Sølve også ansvaret for voksenopplæringen fra Nordre Land kommune. Fra å ha 11 deltakere på voksenopplæring høsten 2020, var elevtallet økt til 40 i 2021 (20 fra Søndre Land).

7 elever tok grunnskoleeksamen våren 2021. Mange tok norskprøve og samfunnsfagprøve. Det erfares at et tett samarbeid mellom karriereveiledere, flyktingetjenesten, arbeidsveiledere på Sølve og NAV, er avgjørende for at deltakerne holder fokus på framtidig utdanning/yrkesvalg og ikke mister verdifull tid.

5.2 Økonomi og nærvær

Økonomi

	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periode- budsjett pr 1. tertial 2022	Avvik	Års- budsjett 2022 (inkl endr)	Års- prognose 2022	Regnskap 1.tertial 2021
Totalt	25 156 825	23 224 792	1 932 034	61 500 000	Balanse	24 098 629

Avviket mellom regnskap og periodebudsjettet skyldes i hovedsak at skolene så langt i år har et overforbruk på lønnsutgifter. Det forventes at skolenes merforbruk i stor grad vil kunne hentes inn

igjen utover året. Ellers vil det bli krevende å holde budsjetttrammene innenfor fellesområdet, hvis vi ikke får tilnærmet det antall bosettinger vi har fått anmodning om (65 personer). Det antas at vi må bosette om lag 40 flyktninger i 2022, for at målet om balanse kan oppnås. Til nå har vi bosatt 5 flyktninger i år.

Nærvær

	Mål 2022	1.kvartal 2022	1. kvartal 2021	1.kvartal 2020
Totalt	92,5%	87,7%	92,5%	88,8%

Tallene er basert på 1. kvartal 2022. Koronasituasjonen har ført til en del utfordringer med bemanning og vikarinneleie ved fravær – samt en del fravær relatert til korona. Særlig gjelder dette for perioden oktober 2021 - april 2022.

5.3 Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Norskundervisning for voksne	3	3	0	Integreringsloven kap. 6
Spesialundervisning i grunnskolen	8	8	0	Opplæringslovens § 5-1
Særskilt språkopplæring	6	6	0	Opplæringslovens § 2-8
Fritak for opplæringsplikten	0	0	0	Opplæringslovens § 2-1
Permisjon fra undervisning i inntil 2 uker	22	22	0	Opplæringslovens § 2-11
Elevenes skolemiljø. Tiltak mot mobbing.	4	4	0	Opplæringslovens § 9a
Spesialundervisning for voksne	1	1	0	Opplæringslovens § 4a-2
Bytte av skole	2	0	2	Opplæringslovens § 8-1

6. Status mestring og velferd

6.1 Status handlingsplan

Prosjekt bærekraftige tjenester:

Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen som oppstod i 2021 ble det iverksatt et prosjekt i flere faser som skal komme med anbefalinger om hvordan kommunalområdet kan driftes på en bærekraftig måte, nå og i fremtiden.

Rapporten med anbefalinger fra fase 2 ble levert høsten 2021. Det ble i etterkant besluttet en helhetlig gjennomgang av alle 69 vedtak innenfor området før tiltak blir iverksatt. Brukernes behov vil måtte spille en avgjørende rolle for dimensjonering og utforming av tjenestetilbudet. Oppdraget om gjennomgang av vedtak ble lyst ut i januar og arbeidet startet i februar. Gjennomgang av vedtak og anbefaling om organisering vil foreligge i midten av juni. På grunn av ferieavvikling vil det antageligvis ikke bli iverksatt tiltak før til høsten. En eventuell økonomisk gevinst vil derfor ikke kunne realiseres før tidligst september. Arbeidet med fase 3, som beskriver retningsgivende tiltak for hele kommunalområdet ble levert rådmannen til påske som planlagt. Rapporten vil bli fremlagt til politisk behandling. Tiltak vil bli iverksatt høsten 2022.

Prioriterte områder:

Velferdsteknologi: Det er installert IKOS samhandlingstavler i hjemmebaserte tjenester, Bjørkelunden og avdeling for rehabilitering og behandling. Implementeringer godt i gang. Målsetting for første halvår er oppnådd.

Velferdsteknologiske løsninger og hverdagsrehabilitering som førstevalg i tildeling av tjenester:

Gjennomføres som planlagt. I påvente av avklaring av organisering av tildeling- og koordineringsenheten er det lagt en midlertidig 20 % stilling fra hverdagsrehabiliteringsteamet til enheten.

Totalt for kommunalområdet	Mål	Resultat		
	2022	2021	1.tertial 2022	
Fysisk funksjon målt i SPPB - endring i poengsum fra start til avslutning (gj.snitt)	<1	2,8	2,4	
COPM – økning av brukers opplevelse av utførelse av aktivitet fra start – slutt (gj.snitt)	>2	3,3	3,2	Bruker scorer fra 1-10 ved oppstart og det samme ved avslutning
COPM – økning av brukers opplevelse av tilfredshet – endring fra start – slutt (gj.snitt)	>2	3,2	3,4	Bruker scorer fra 1-10 ved oppstart og det samme ved avslutning
Gj.snitt tjeneste tid per bruker ved start		3,9	0,3	
Gj.snitt tjeneste tid per bruker i hverdagsrehabiliteringsperioden		3,9	1,6	
Gj.snitt tjenestetid per bruker ved avslutning		2,8	0,3	

Forklaring til tabellen:

SPPB er en fysisk test av balanse og beinstyrke, som utføres av fysioterapeut og/eller ergoterapeut både ved oppstart og avslutning av hverdagsrehabilitering. En positiv endring i denne betyr at brukers fysiske funksjon har blitt bedre.

COPM er et kartleggingsredskap hvor bruker selv setter opp mål for sin hverdagsrehabiliteringsperiode, og scorer sin opplevelse av utførelse og tilfredshet knyttet til disse målene. Positiv endring her betyr at bruker har en subjektiv opplevelse av bedret funksjon og tilfredshet knyttet til målene.

De tre nederste kolonnene viser at antall vedtakstimer per bruker reduseres etter gjennomført hverdagsrehabilitering.

Det var totalt 13 brukere som avsluttet en 8 ukers hverdagsrehabiliteringsperiode i jan –april 2021. 7 av disse kom fra sykehus og 3 av dem var innom behandlende enhet før hverdagsrehabiliteringsperioden startet. 5 av de 13 ble rekruttert via Fysio/ergo/friskliv. 1 av de 13 ble henvist fra Tildelingskontoret. 1 av brukerne har hatt en periode med hverdagsrehabilitering før.

Utenforskap: Sårbarheten ved små NAV-enheter aktualiseres i perioden. På grunn av sykefravær påvirkes oppfølging av sykemeldte og unge som står utenfor skole eller arbeidsliv direkte. Dette vises i redusert aktivitet og tiltak knyttet til disse prioritert gruppene.

Årsturnus og vikarpool: Arbeidet med årsturnus har startet. For å oppnå ønsket effekt er det behov for god planlegging. Det anbefales oppstart 1. desember for å inkludere alle helligdagsperiodene i turnusen. I 2022 vil fire avdelinger starte med årsturnus fra 1. desember. De øvrige fem aktuelle avdelingene starter i 2023.

Arbeidet med å opprette vikarpool har startet opp etter påske som planlagt. Det er estimert drift fra høsten 2022.

Flere avdelinger har deltakere i nettverkene tidlig innsats og forebygging, og nettverk mestring.

6.2 Økonomi og nærvær

	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periode- budsjett pr 1. tertia 2022	Avvik	Års-budsjett 2022 (inkl endr)	Års- prognose 2022	Regnskap 1.tertia 2021
Totalt	76 636 943	67 313 461	9 323 482	187 100 000	20,7 mill	63 978 083

Budsjettet for kommunalområdet ble redusert med 11 millioner kroner inneværende år. Dette på grunn av betydelig nedgang i inntekter til ressurskrevende brukere på 16,2 millioner og

feildimensjonering av de økonomiske rammene for drift av Hovlitunet med 10 millioner kroner. Det ble på tidspunktet ikke gjort en realitetsbehandling av kuttene på hver enkelt avdeling.

Avdelingene Psykisk helse- og rustjeneste, Fysio, ergo og friskliv, rehabilitering og behandling og NAV estimeres i balanse. I hjemmebaserte tjenester er det estimert et merforbruk på kr. 200 000. For kjøkkenet påvirker omstendighetene i verden matvareprisene. Det er varslet økte matvarepriser på mellom 5 og 10 % i år. Det anbefales at matprisene økes med 6 %, noe som vil føre til balanse.

I de øvrige avdelingene er det estimert 15 millioner i merforbruk. Dette skyldes i hovedsak at bemanningen ikke er tilpasset budsjetter, og gjelder derfor utgifter til fastlønn.

I forbindelse med opprettelsen av Hovlitunet ble kommunens institusjonsplasser redusert med 30 plasser, og erstattet med heldøgns omsorgsboliger. Det førte til reduserte inntekter for kommunalområdet. Bemanningsfaktoren på avdelingene er satt opp etter estimat fra Agenda Kaupang.

Bjørkelunden driftes i dag allerede med en lav bemanningsfaktor gitt målgruppens behov. Ved å realisere dagens budsjettmål vil det ikke driftes forsvarlig. Alternativet er å redusere antall plasser, noe som, gitt kommunens lave andel institusjonsplasser og fremtidige behov, vurderes vil gjøre det urealistisk å dekke innbyggernes behov med færre plasser.

Ved legesenteret er det estimert et overbruk på 1,6 millioner. Dette skyldes i hovedsak pandemirelaterte utgifter knyttet til smittesporing og vaksinerings. Det øvrige skyldes behov for innleie av lege i en periode og ikke budsjetterte utgifter til helsenett etter en lovendring om betalingsansvar som ble iverksatt i år.

Kommunalområdet har hatt pandemirelaterte kostnader på til sammen 3 millioner som det på nåværende tidspunkt er usikkert om dekkes av staten. Det er av den grunn lagt inn som merforbruk i 1. tertialrapport. Inntekter til ressurskrevende brukere på om lag 1 million mindre enn budsjetter og lavere belegg på Hov Nordre utgjør estimert 1 million i mindre inntekter gitt dagens belegg. Dette kan endre seg gjennom året. Til sammen utgjør dette et estimert inntektstap på 5 millioner kroner.

Nærvær

	Mål 2021	1.kvartal 2022	1.kvartal 2021	1. kvartal 2020
Totalt	92,5 %	87,1 %	87,7 %	88,2 %

Jobbnærværet er godt under målsetningen. I 1. tertial 2022 skyldes det i all hovedsak at mange medarbeidere har vært smittet av Covid-19, eller at ansatte som er forkjølet eller er under testing ikke kan stille på jobb. I perioder har sykefraværet vært så høyt at enkelte avdelinger har hatt utfordring med å gi forsvarlige tjenester. Noen avdelinger har vært sterkt påvirket av langtidsfravær, og en sliter med å få inn vikarer. Høyt fravær påvirker medarbeidere som er i jobb, og avdelingslederne samarbeider med personalkontoret og bedriftshelsetjenesten i jobben med arbeidsmiljø, tilrettelegginger og oppfølging av sykmeldte.

6.3 Delegerte vedtak

Tjeneste	Antall søknader	Antall innvilget	Antall avslått	Kommentar
Pleie og omsorg i institusjon	42	14	1	Gjelder både tidsbegrenset opphold og langtids plass
Dagplass institusjon	1	1	0	
Omsorgsbolig tilrettelagt heldøgnsomsorg	7	4	2	En bruker ble plassert på venteliste etter at søknaden var innvilget
Helsehjelp i hjemmet	26	26	0	
Dagaktivitetsopphold	6	5	1	
Praktisk bistand	18	13	0	
Psykisk helse	36	37	1	Normalisering sammenliknet med tertial 1 2021
Avlastning barn (under 18 år)	3	2	0	
Omsorgsstønad	5	7	0	
Avlastning i institusjon	7	4	0	
Avlastning utenfor institusjon		0	0	
Trygghetsalarm	16	16	0	
Støttekontakt	3	2	0	
BPA		0	0	
Matombringning	9	8	0	
IP	2	0	2	Avslag begrunnet med at søkere hadde bare oppfølging i spesialisthelsetjeneste (DPS)
Rehabilitering og habilitering utenfor institusjon (hverdags-rehabilitering)	15	13	0	
Utenom HO loven:				
Ledsagerbevis	3	1	0	

Øvrige:

Som tidligere nevnt er det iverksatt en helhetlig gjennomgang av vedtak. Oppdraget om gjennomgang av vedtak ble lyst ut i januar og arbeidet startet i februar. Gjennomgang av vedtak er planlagt ferdig i midten av juni.

Gjøvik kommune har kjøpt plass ved Hovlitunets avdeling for rehabilitering.

Misforhold mellom antall søknader og sum antall søknader innvilget/avslått, kan skyldes flg.:

- Søknader mottatt i første tertial, men behandles i neste tertial
- Søknader mottatt forrige tertial, men behandlet i første tertial
- Søknader ikke behandlet fordi søker har trukket søknad, søker trenger annen tjeneste enn det er søkt om o.l.

7. Status lokalsamfunn

7.1 Status handlingsplan

Koronapandemien har hatt påvirkning på kommunalområdet i 1. tertial. Primært skyldes det at mange har vært borte fra jobb grunnet at de har vært smittet, noe som også fremkommer i sykefraværstatistikken. Det har medført at man har fått gjort noe mindre aktivitet enn planlagt.

Det overordnede satsningsområdet for kommunalområdet i planperioden er å bidra til at man oppnår ønsket samfunnsutvikling innen økt boattraktivitet, sentrumsutvikling og næringsutvikling. De viktigste satsningsområdene det er arbeidet med 1. tertial er:

- Områdereguleringsplan batterifabrikk/næringsområde Hasvalsætra - forventes lagt frem til politisk behandling 2. tertial 2022
- Utredningsarbeid Hasvalsætra næringsområde, kommuneplan næringsområde N1 – utredning ferdig, videre arbeid forventes til områdereguleringsplan batterifabrikk/næringsområde Hasvalsætra er ferdig
- Reguleringsplan Hovlandsvegen – vedtatt lagt ut på høring
- Reguleringsplan Klinkenbergtoppen – forventes fremlagt til politisk behandling høsten 2022

Av planlagte prosjekter som er forsinket grunnet kapasitet nevnes reguleringsplan Kråkvika området, utrede mulig næringsområde på Bjørnerud og oppfølging av handlingsplan for kulturminneplanen.

Arbeidet med å tilpasse kommunalområdet de økonomiske rammebetingelsene pågår, og man er tilfreds med et betydelig mindreforbruk i 2021. Derimot blir 2022 et krevende økonomisk år for kommunalområdet med høye strømpriser og kraftig prisstigning på varer/materialer. Når det gjelder strømpriser er det ingen utsikter for at de vil bli lavere på sikt, noe som vil bli en vedvarende utfordring dersom det ikke kompenseres. Forprosjekt samarbeid Nordre Land kommune innenfor arealforvaltning, inkl. spredt avløp er ferdig. Samtidig pågår det en prosess i hele Gjøvikregionen for å utrede mulige samarbeidsområder. Kommunalområdet ser som den største gevinsten redusert sårbarhet og mulighet for å skape større fagmiljøer. Det vil forhåpentligvis medføre at det er enklere å rekruttere, når medarbeidere slutter.

Innenfor samfunnssikkerhet og beredskap har aktiviteten den siste tiden vært knyttet til å håndtere pandemien. Nå som samfunnet er tilbake til normalen, er det ordinære beredskapsarbeid tatt opp igjen. Arbeidet med å revidere ROS-analysen pågår sammen med Nordre Land kommune, men er forsinket grunnet pandemien.

Kommunalområdet er ansvarlig for å følge opp investeringsprosjektene i kommunen. En viktig milepæl er ferdigstillelse av uteområdene ved Hovlitunet i 2022. Det er lagt til grunn lavere investeringsnivå i vedtatt investeringsplan. Det vil bli foreslått å redusere investeringsnivået ytterligere som en konsekvens av den sterke prisstigningen og bemanningssituasjonen i kommunalområdet. Hovedprioritet er prosjekter innen vann- og avløpsinfrastruktur, inkludert flomsikring Hov og energieffektivisering. For nærmere beskrivelse av investeringsprosjekter, se eget kapittel.

Innenfor satsningsområde digitalisering, forebygging og tidlig innsats har det i første tertial vært prioritert å ta i bruk digitale verktøy for vedlikeholdsoppfølging.

Innenfor kulturområdet har det i 1. tertial vært prioritert oppussing av kinosalen og planlegging oppussing av biblioteket, slik at de tilfredsstillers dagens standard og fremstår som en attraktiv møteplass. Videre har det vært arbeidet med å vurdere mulige synergier mellom dagens servicetorg og bibliotek, samt revidering av retningslinjer for kulturmidler.

Kommunalområdet leder nettverket for god helse og livskvalitet. Arbeidet i 1. tertial har vært knyttet til å utarbeide folkehelseoversikt for kommunen.

7.2 Økonomi og nærvær

	Regnskap pr 1. tertial 2022	Periode- budsjett pr 1. tertia 2022	Avvik	Års- budsjett 2022 (inkl endr)	Års- prognose 2022	Regnskap 1.tertia 2021
Totalt	14 160 343	14 304 690	-144 347	34 670 000	1,6 mill	12 940 006

Samlet omstillingsmål/budsjettreduksjon for kommunalområdet i 2022 er ca 3,4 mill. Beløpet inkluderer at kommunalområdet ikke er blitt tilført midler til å dekke forventede høyere strømutfgifter i 2022, dvs. at økte strømutfgifter må dekkes innenfor eksisterende budsjetttrammer.

Basert på status etter 1. tertial og planer for resten av året, tilsier årsprognosen et forventet merforbruk på 1,6 mill kroner i 2022. Det påpekes at det er stor usikkerhet om årsprognosen. Forventet merforbruk skyldes sterk prisstigning på de innsatsfaktorene spesielt Teknisk drift/Bygg og vedlikehold benytter i sin produksjon grunnet krigen i Ukraina, post pandemi-konsekvenser i markedet og generell økt usikkerhet. Spesielt nevnes varegrupper som strøm, forsikring, drivstoff, trevarer, reservedeler og betong/armering. Budsjettreserven på 0,7 mill må benyttes for å kompensere for høye strømutfgifter og den sterke prisstigningen, men reserven er ikke tilstrekkelig.

Kommunens fastpris for strøm er i 2022 ca dobbelt så høy sammenlignet med 2021. Videre er ca 75 % av strømforbruket sikret, mens sikringen var på ca 90 % i 2021. For strømforbruk som ikke er sikret betaler kommunen spotpris. I 1. tertial 2021 betalte kommunen ca 2,25 mill kroner i strøm, mens i 1. tertial 2022 betalte kommunen 4,14.

På den andre siden nyter kommunalområdet godt av høye strømpriser knyttet til salg av konsesjonskraft, siden den selges til spotpris i markedet. I 1. tertial 2021 ga konsesjonskraften 0,14 mill kroner i inntekt, mens i 1. tertial 2022 ga den 0,66 mill i inntekt.

Prisstigningen på byggevarer varierer. Fra og med 1. april økte prisene på enkelte byggevarer med over 20 prosent og det er varslet ytterligere økninger. I 2021 var gjennomsnittlig prisstigning på

byggevarer på ca 30 %. Innenfor varegruppen stål og metaller oppleves det en prisstigning på 40 – 60 %. Prisendringene skjer raskt både på grunn av energikrisen, krigen og den generelle usikkerheten.

Heldigvis har utgiftene til vintervedlikehold vært lavere enn budsjettet i vinter. Motsatt har det vært mange vannlekkasjer og driftsforstyrrelser på kommunalt vann- og avløpsnett første tertial i år, som har medført høyere utgifter enn budsjettet.

For avdelingene Renhold og Kultur er det kun mindre avvik sammenlignet med budsjett.

Ved utarbeidelse av årsprognosen er det lagt til grunn at aktivitetsnivået spesielt innen Teknisk drift/Bygg og vedlikehold må reduseres mer enn planlagt i år, men forsvarlig drift må ivaretas. Videre intensiveres arbeidet med energieffektivisering for å redusere strømforbruket på sikt.

Kommunalområdet har hatt koronarelaterte utgifter på ca 0,2 mill kroner i 1. tertial. Videre har kommunalområdet benyttet ca 0,24 mill kroner i 1. tertial knyttet til forberedelse mottak av flyktninger fra Ukraina. Disse utgiftene er forutsatt dekket ved utarbeidelse av årsprognosen.

Nærvær

	Mål 2022	1.kvartal 2022	1. kvartal 2021	1. kvartal 2020
Totalt	95,0%	87,6 %	95,1%	92,8 %

Tallene er basert på 1. kvartal 2022 og viser en betydelig økning i forhold til tilsvarende kvartal 2021. Den kraftige økningen skyldes i all hovedsak at mange medarbeidere har vært smittet av Covid-19 eller at de har måttet holde seg hjemme grunnet koronatiltakene.

Lavest jobbnærvær er det innfor renhold og bygg vedlikehold/teknisk drift. I tillegg har det vært flere langtidssykemeldinger i disse to avdelingene. For de øvrige avdelingene er det meget høyt jobbnærvær. 1. kvartal har vanligvis lavere jobbnærvær enn øvrige kvartaler, men det vurderes som ikke sannsynlig at målet om et jobbnærvær på 95 % i 2021 er oppnåelig for kommunalområdet.

7.3 Delegerede vedtak

Tjeneste	Antall nye søknader	Antall tildelt bolig	Antall på venteliste	Antall avslått	Kommentar
Kommunale utleieboliger	9	9	8	0	Det er for tiden kun en ledig leilighet i Hov/Fall-området, der de aller fleste ønsker å bo
Hovlihaven borettslag, selveierleiligheter	1	1	3	0	Det er solgt en selveierleilighet i 1. tertial. Det var kun en søker på den aktuelle leiligheten

Totalt er det nå 128 elever i kulturskoleaktiviteter. I tillegg er det ca 20 i Søndre Land skolekorps. Kulturskolen har pr dato noen på venteliste, men prøver å holde dette til et minimum. Primæropptak på høsten, men løpende når mulig. Barneteateret har ca 40 på venteliste.

Innenfor arealforvaltning og teknisk drift rapporteres delegerte vedtak fortløpende til formannskapet og er av denne grunn ikke tatt inn i tertialrapporten.

8. Status investeringer og endringer i investeringsbudsjettet

8.1 Status investeringer

STATUS FØR ENDRINGER PR 30.4.2022	Regnskap pr 30.04.2022	Oppr. budsjett 2022	Gjeldende budsjett 2022
Sum investeringer i anleggsmidler	13 625 264	72 330 000	114 555 000
Herav selvkostinvesteringer VAR	1 371 165	14 800 000	23 440 000
Avdrag på videreutlån	1 072 581	600 000	600 000
Andre utlån	150 000	0	0
Videreutlån	812 333	10 000 000	10 000 000
Kjøp av aksjer	0	2 000 000	2 000 000
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	1 500 000	1 500 000
SUM INVESTERINGER	15 660 178	86 430 000	128 655 000

Finansiering:

Salg av utstyr og driftsmidler	0	0	0
Salg av tomter	-179 484	-500 000	-500 000
Salg av bygninger og anlegg	-614 453	-1 000 000	-1 000 000
Momskompensasjon investeringsregnskap	-1 533 372	-11 000 000	-17 000 000
Andre statlige overføringer	0	-12 000 000	-12 000 000
Bruk av lån	0	-49 280 000	-85 505 000
Bruk av lån til videreutlån	-812 333	-10 000 000	-10 000 000
Mottatte avdrag på andre utlån	-800	-50 000	-50 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-381 783	-600 000	-600 000
Bruk av ubundne investeringsfond	0	-2 000 000	-2 000 000
Bruk av bundne investeringsfond	-655 913	0	0
Overføring fra drift	0	0	0
Sum finansiering	-4 178 138	-86 430 000	-128 655 000

Status framdrift på de største prosjektene

- Hovlitunet – Bygget ble tatt i bruk 1. juni 2021. Ferdigstilling av utearealer vil bli ferdig i sommer.

8.2 Forslag til endringer

		Regnskap pr 30.04.2022	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Forslag endr pr 30.4.22	Forslag til nytt rev. budsjett 2022
15019	Boligtomter	0	50 000	80 000	-10 000	70 000
15020	Tilleggsarealer	4 310	10 000	10 000	10 000	20 000
16022	Trafikksikkerhetstiltak Hov sentrum	0	2 420 000	2 420 000	-2 420 000	0
19005	Nordberg/Rådyrvegen VA	88 136	0	1 660 000	-800 000	860 000
19008	Nye Hov barnehage	0	0	300 000	-300 000	0
19019	Nytt vegkryss Sentrumsv/Stasjonsv	0	0	155 000	-155 000	0
20009	Rehab. Rådhuset inkl festsal – utredning	0	500 000	500 000	-500 000	0
20016	Utbyggingstiltak drikkevann Vestsida	16 258	0	0	120 000	120 000
21011	Utstyr til fysio, ergo og friskliv i nye lokaler på Hovlitunet	32 026	0	0	32 000	32 000
21015	Fryal pumpestasjon	14 129	1 200 000	1 255 000	1 000 000	2 255 000
21023	Utredning regulering Hovlandsvegen med mer	517 236	0	630 000	100 000	730 000
21032	Solavskjerming aktivitetsbygget på klinikken	0	100 000	100 000	-100 000	0
21041	Plan festsal	0	0	100 000	-100 000	0
21043	Nordberg VA (inne på feltet)	150 240	10 900 000	10 960 000	-10 500 000	460 000
22008	Modernisering av bibliotek	0	1 500 000	1 500 000	1 500 000	3 000 000
22009	Publikumsareal i kultursalen	132 750	1 500 000	1 500 000	550 000	2 050 000
22011	Rehab. bru Kirkebakka	3 213	2 200 000	2 200 000	-500 000	1 700 000
22012	Rehab. Bru Sandvekkv Trevatn	167 372	1 000 000	1 000 000	300 000	1 300 000
22015	Flomsikring Nordberg	0	15 000 000	15 000 000	-14 500 000	500 000

22017	S.L. hallen, opprustning, utredning	0	300 000	300 000	-300 000	0
22020	Ny vannledning Hov-Fall	779 658	0	6 500 000	1 500 000	8 000 000
22021	Dagsturhytta Innlandet	0	0	100 000	-100 000	0
22022	Overvannssikring Karolinelunden	150 803	0	0	3 000 000	3 000 000
22023	Fromsikring Hov	25 909	0	0	7 500 000	7 500 000
22200	Samlepott veg og gatelys	1 722	1 500 000	1 500 000	500 000	2 000 000
22400	Samlepostt mindre vann- og avløpsprosjekter	0	500 000	500 000	500 000	1 000 000
NY	Vegkryss Hovlandsvegen	0	0	0	4 500 000	4 500 000

Totale endringer i investeringer pr 30.4.2022	-9 173 000

Generell kommentar til investeringer

Prisstigningen på drivstoff, energi, byggevarer og tjenester varierer. Fra og med 1. april økte prisene på enkelte byggevarer med over 20 prosent 2022. I 2021 var gjennomsnittlig prisstigning på byggevarer på ca 30 %. Innenfor varegruppen stål og metaller oppleves det en prisstigning på 40 – 60 %. Prisendringene skjer raskt både på grunn av energikrisen, krigen og den generelle usikkerheten. Det innebærer stor usikkerhet knyttet til estimatene på planlagte investeringsprosjekter som ikke har vært på anbud. Budsjettet investeringskostnad for noen investeringsprosjekter er økt av denne grunn. På grunn av denne situasjonen er også noen investeringsprosjekter foreslått utsatt inntil videre, som f.eks nevnes utredning rådhuset og utredning Søndre Land hallen.

Vesentlige endringer i bevilgningene til investeringer

- Trafikksikkerhetstiltak Hov sentrum på 2,4 mill. utgår, og erstattes med nytt prosjekt Vegkryss Hovlandsvegen med 4,5 mill.
- Fryal pumpestasjon økes fra 1,2 mill. til 2,2 mill. etter ny kostnadsberegning. Stor økning i materialkostnader.
- Nordberg/Rådyrvegen VA reduseres med 0,8 mill, grunnet at prosjektet blir billigere enn planlagt.
- Nordberg VA (inne på feltet) reduseres fra 10,9 mill til 0,4 mill. Prosjektet utsettes til 2023 i påvente av flomsikring. Kun prosjekteringsutgifter i 2022.
- Modernisering av bibliotek økes fra 1,5 mill til 3,0 mill. Omgjøringen blir mer omfattende enn først beregnet, da bibliotek får servicetorg-funksjon.
- Flomsikring Nordberg reduseres fra 15 mill. til 0,5 mill. Prosjektet er utsatt til 2023, og kun prosjekteringskostnader i 2022.
- Ny vannledning Hov-Fall økes fra 6,5 mill. til 8,0 mill. Laveste anbud var vesentlig høyere enn estimert kostnad på prosjektet.

Forslag til nye prosjekter

- Overvannssikring Karolinelunden på 3,0 mill. Gjelder flomsikringstiltak inne på Karolinelunden. Prosjektet har ikke vært ute på anbud.
- Flomsikring Hov på 7,5 mill. Prosjektet var planlagt utført i 2023. Stor usikkerhet med kostnadsestimat. Har ikke vært på anbud. Legges opp til 7,5 mill. I 2022 og 7,5 mill. I 2023
- Nytt vegkryss Hovlandsvegen på 4,5 mill. Se forklaring for Trafikksikkerhetstiltak Hov Sentrum. Har ikke vært ute på anbud.

Endringer i finansieringen:

	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Forslag endr pr 1. tertial 2022	Forslag til rev. budsjett 2022
Momskompensasjon investeringer	-11 000 000	-17 000 000	3 000 000	-14 000 000
Andre statlige overføringer	-12 000 000	-12 000 000	6 000 000	-6 000 000
Bruk av lån til investeringer anleggsmidler	-49 280 000	-85 505 000	828 913	-84 676 087
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	-655 913	-655 913
Totale endringer i finansieringen pr 30.4.2022				9 173 000

Endringer i finansieringen reduseres totalt med kr. 9,2 mill. Reduserte statlige overføringer med 6 mill. skyldes stor reduksjon i planlagte flomsikringstiltak i 2022, som er delvis finansiert av tilskudd fra NVE.